

SZEBB A FOLTOS, MINT A RONGYOS
AVAGY
A BÜDÖS HÚST JÓ LÉVEL ADJÁK FEL.

Ha beszélgetés közben az embernek nem jut eszébe valami, akkor azt mondja: „izé“, „ugye“, „ugyebár“ stb. Minden szó *töltelék-szóvá* válhatik tulajdonképen, ha azért mondjuk ki, mert nem jut eszünkbe az, amit mondani szeretnénk, vagy ha hirtelen nem tudjuk megtalálni a legtalálóbba kifejezést arra, amit mondani akarunk. Értelmes szavakat is nagyon gyakran használunk töltelék-szavakként: „érted?“, „igaz?“. Sőt, néha egész mondatokat: „Hogy vagy?“ „Mi ujság?“ stb.

Vannak azonban emberek, akiknek sohasem jut eszükbe semmi. Beszélni azonban épenúgy szeretnek, mint általában minden ember. Ezek az emberek *tölteléknyelven* beszélnek. Ha nem beszélnek, nagyon unatkoznak. Arra jó tehát nekik a nyelv, hogy életük egyik üres pillanatától a másik üres pillanatig kitöltsék az időt...

Érdemes volna — és nagyon könnyű volna — összeállítani a töltelék nyelven beszélők mondattárát. Érdemes volna összeállítani azt a néhány tucat frázist, közmondást, nyelvi fordulatot, amelyen ezek az emberek „a művelt Európában“, sőt, valószínűleg világszerte, ahol mód van arra, hogy emberek unatkozzanak, felszínen tartják magukat. Sőt: nemcsak, hogy felszínen tartják magukat, hanem még „művelt“ emberekként is veszik őket számba. Hogyne volna művelt az, aki társaságodba csöppenve hallja a hívó szót: (mondjuk) „Ady Endre“ és máris kész bekapcsolódni a beszélgetésbe azzal a két-három mondattal, amit akár ma, akár néhány évtizeddel ezelőtt erre a hívószóra válaszolni illett... Ki veszi észre, hogy tölteléknyelven beszél?... Avagy hallja a hívó szót: „szocializmus“ és már darálja is a töltelékmondatokat: „Szegény ember mindig volt és mindig lesz“. Avagy: „Szebb a foltos, mint a rongyos“.

A tölteléknyelven sok a közmondás, illetve a közmondás-szerű nyelvi jelenség. Minden közmondásban, minden megrögzött szólásban megvan a lehetősége arra, hogy a tölteléknyelven beszélők áldozatává legyen, és így a kultúrjavak köréből bűnös társadalmi propaganda szolgálatába hulljék.

Mert igen ravasz a közmondás: „Szebb a foltos, mint a rongyos!“ Bátran mondod, ha már egyszer megtapadt emlékezetedben, mert igaz. És eszedbe sem jut arra gondolni, hogy nem a rendetlen rongyos ellen folyik itt az agitáció, hanem a foltos mellett. Azok agitálnak, akiknek sohasem volt foltos a ruhájuk és tudják,

hogy addig mindig új ruhájuk lehet, amíg nagyon sokan büszkén hordják a foltosat, mert az szebb, mint a rongyos...

A közmondáscak nem tehetnek eről. De akik a közmondásokat, illetve a közmondásszerű nyelvi fordulokat *terjesztették*, azok nemcsak azzal voltak tisztában, hogy a „közmondások e'evenné, széppé teszik a stílust“, hanem *esetleg* azzal is, hogy miféle közmondásokat kellett terjeszteni, miféle közmondásokat *kellett időszzerű társadalmi, politikai jelentőségekkel kapcsolatosan kitalálni* hogy a közmondás a tömegekbe felszívódjék, és mint tölteléknyelv kielégítse tudás- és kifejezővágyukat, és ezzel egyszer és mindenkorra megakadályozta, hogy ezek a tömegek eljussanak az éppen aktuális társadalmi, politikai probléma mélyebb vizsgálatához...

Bűnös jelszavak, bűnös tartalmú közmondások, bűnös tartalmú nyelvi fordulatok azonos lélektani folyamatot indítanak el az emberekben, és mert sok ember rest gondolkozni, sőt: fél gondolkozni, sokan gondolkozás nélkül ismételték a bűnös jelszavakat, közmondásokat, nyelvi fordulatokat, mindaddig, amíg milliók „*egyellen*“ igazságává vált az, és a lélektani folyamat kapcsán gyilkolni, fosztogatni kezdett a tölteléknyelven beszélők „*igazsága*“.

A közmondásokról így szólnak a szakemberek: „Mikor már ezersen látták, gondolták és érezték ugyanazt — a közös érzés szavakba öltözött, életigazság lett — a jó ötlet elterjedt: *Megszületett a közmondás*“.

Szép mese ez. Idillikus a kép, amely felmerül bennünk: „ezrek és ezrek közös érzése szavakba öltözik... és terjed a jó ötlet rimes sorokban, vagy a próza egyszerű, de nemes nyelvezetén...“

De aki nem szereti a mesét, mondja inkább így: *A közmondást azért alkották, hogy ezek, sőt: milliók egyformán lássák, gondolják, érezzék azt, amiről a kapitalizmusnak érdeke, hogy milliók egyformán lássák, hallják, érezzék...* „Szebb a foltos, mint a rongyos“... és lassan milliók és milliók fogják hinni, hogy ez valóban így van...

„Születtek és születnek hely és népfaj vagy néposztály különbsége nélkül minden arra való alkalommal, de hol és kitől?... azt ne kérdezd!

Ne kérdezd!

Tilos! Kihajolni veszélyes — figyelmeztet a közmondás-gyűjtő — viszont nagyon érdekes, izgalmas megvizsgálni a közmondások kérdését, — mondjuk mi.

Sok mindent írtak a közmondásgyűjtemények szerzői a közmondás születésének misztériumáról. Nehéz volna vállalkozni arra, hogy egy népdal, egy népmese vagy egy közmondás születésének pillanatára irányítsuk a tekintetet. Talán lehetetlen volna a közmondások legfőbbjéről megállapítani, hogy kinek a szájáról pattant le először. Talán kiderülne, hogy azok a közmondások is, amelyek Dávid király, Jézus Krisztus, vagy akár Mátyás király nevéhez fűződnek, éppen olyan eltűnt személyek alkotásai, mint amelyeknek szerzője annak rendje és módja szerint ismeretlen maradt, mert

* Az idézetek különböző tankönyvekből valók.

talán nem is vette észre, hogy népdal, népmese, közmondás született az ajkán, csak a hallgatói vették észre, hogy elhangzott valami, amit érdemes és helyes továbbadni...

Közmondások születésénél asszisztálunk szinte napról-napra, csak nem vesszük észre, hogy közmondás születik... Mindnyájan ott voltunk bizonyos közmondások születésénél, sokan közülünk kivették részüket e közmondások terjesztéséből, és igazán nem rajtunk múlott, hogy e közmondások a régiekhez képest tiszavirágéletűeknek bizonyultak...

Szórták, terjesztették, énekeltek a közmondást, és ünnepelték a szerzőt: „Nem, nem, soha!” „Csonkamagyarország nem ország, egész Magyarország mennyország!” „Vissza, vissza, mindent vissza!” stb. stb.

Ki ne ismerné ezeknek a látszólag csak közmondásszerű jel-szavaknak a szerzőjét, eredetét? Ki nem esett áldozatává ezeknek a nyelvi csalafintaságoknak? Kibe merült fel a kétség ezek igazságával szemben? Csak nagyon kevesekben, biztos világnézeti alappal rendelkező személyekben, mint ahogy senkiben nem merül fel a bírálat gondolata azokkal a közmondásokkal szemben, amelyek évszázadok óta élnek nyelvünkön, öröklődnek apáról fiúra, és amelyekről minden *tankönyv*, *közmondásgyűjtemény* megállapítja, hogy azokban: „nemzetünk bölcselete és eredeti észjárása, népünk érzélemvilága, hite, erkölce, jelleme nyilatkozik meg”.

„A népé!” — mondja a tankönyvíró.

Ugyanaz a szerző; aki a közmondások alapján leszűri az igazán hízélgő megállapításokat népünkről, (mondván, hogy népünk kiváló tulajdona: „becsületesség, nyíltszívűség, könnyenhívőség, barátkozó hajlam, vendégszeretet, bőkezűség, jog és igazság iránti érzék; ad a becsületre, jó hírnévre; ha perpatvarkodó, újjathúzó is, de sohasem adáz, nem fenekedő természetű: szabadság- és honszeretet, vitézség, nemesi büszkeség jellemzi népünköt...), *ugyanaz a szerző*, és tegyük hozzá, világnézetben elmaradt szerző, a nép fogalmi meghatározását is közli: „A nép azon része a nemzetnek, ami egykor az egész nemzet volt, mikor még rendekre, osztályokra nem szakadozott.

De osztályokra szakadozott és így most már nem lehet tudni, hogy a fenti tulajdonságok kire — melyik osztályra — vonatkoznak tulajdonképpen? A szerző közmondásgyűjteményében ilyeneket is olvashatunk: „Akkor higj a parasztnak, mikor szórt látsz a fogán”.

Kitünő közmondás ez! Nyíltan kimondja, hogy a „nép” (ami szerzőnek meghatározása alapján nyilván annyit jelent, mint „paraszt”) becsületes, nyíltszívű, barátkozó természetű, vendégszerető, stb. stb. Csakhogy nemzetközi konfliktusba ne keveredjünk a közmondások miatt, a szerző még azt is közli — ország-világ megokosítására — hogy: „A föld majd minden régi és újabb népeinek közmondásai egyeznek. *Kell*, tehát a közmondások mélyén rejleni s az idő, tér, és nyelv különbség mellett is ugyanazon módon hatni valaminek ... és ez nem lehet más, minthogy minden józan ész előtt egy az igazság?

Minden józan ész előtt egy az igazság, amelyet e közmondás örök formába foglal: „Szebb a foltos, mint a rongyos“. „Ne higyi a parasztnak, csak ha szórt látsz a fogán“. stb. stb.

Minden józan ész előtt egy az igazság: a föld majd minden régi és új népeinél, idő, tér és nyelvi különbség nem számít, ha az „igazság“ eget kér és közmondásba kívánczik...

De hogyan lehet akkor ez az igazság akár a francia, akár a latin, de akár a magyar nép jellemét, erkölcsét, szokásait, gondolat- és érzélmvilágát és népünk egyéb kiváló tulajdonságát kifejező közmondással?

Ezzel eljutottunk egy meglepő igazsághoz, amelyet talán egymástól függetlenül Pláton is és Lenia is felfedezett: „Az olyan városban, ahol gazdagok és szegények vannak nem egy, hanem tulajdonképen két egymáshoz hasonló nemzet áll egymással szemben“.

Eddig minden közmondásgyűjtemény szerzője elfelejtette megjegyezni, hogy a közmondásokban, hol az egyik (gazdag), hol a másik (szegény) nemzet hangja szólal meg. A közmondás, hol az egyik, hol a másik nemzet igazságát fejezi ki. Azért fontos ezt a közmondásokkal kapcsolatban megjegyeznünk, mert csak így kímélhetjük meg magunkat attól, hogy „áldozatai legyünk egy bizonyos csalásnak... amelyet közkedvelt erkölcsi, vallási, politikai és társadalmi frázisok, kinyilatkoztatások, ígéretek bő és jó levével tálaltak fel... amint illik is a bűdös húst jó lével az asztalra adni...

Nagyon fontos a közmondások kétféle eredetére rámutatni. Csak így érthetjük meg a sok egymásnak szinte ellentmondó közmondást. Vannak közmondások, amelyek a „gazdag nemzet“ száján teremnek és a gazdagok érzélem és gondolatvilágát, a gazdagok jellemét mutatják, röviden: „a gazdagok“ érdekeit védik Párisban, Londonban, Berlińben... vagy akár Budapesten: „ugyanazzal a fegyverrel... És vannak közmondások, amelyek a „szegények“ mai értelemben véve: a nép, az elnyomottak megfigyeléseit, bölcselkedését, érzelmeit, tanításait fejezik ki. Röviden szólva: A nép érdekeit védik az elnyomó, kizsákmányoló osztállyal szemben...

Hogy melyikfajta közmondás a régebbi, az nem lényeges. Nyilvánvaló, legalábbis valószínű, hogy közmondások már akkor is lehettek, amikor még osztályellentét nem állította egymással szembe az embereket. Ez az őskommunizmus korában, történelemelőtti időkben volt. Ma azt fontos leszögeznünk, hogy világos az eredete és szándéka a meglévő közmondások mindegyikének.

Nem kétséges, hogy kitől erednek és mit céloznak az efféle közmondások:

Addig nyújtózkodjál, amíg a takaród ér.

Akkor szép a diák, mikor rongyos.

Aki a kicsit nem becsüli, az a sokat nem érdemi.

Az a uszik legjobban, aki nem érzi, hogy keményen fekszik.

Az ábécét sem tudja, mégis papolni akar.

Boldog ember, akinek semmije sincsen.

Boldogságot nem lehet pénzen venni.
 Egy az út a mennyországba, de sok a pokolba.
 Embernél a munka, Istennél az áldás.
 Jó szakács az éhség.
 Stb., stb.

Nem kétséges, hogy sohasem kapott göresöt a lába annak, aki mindig ki tudott nyújtózkodni, mert elég hosszú volt a takarója és így könnyen fér ki a száján a jó tanács. Szép az, ha diák rongyos, szóra sem érdemes, ne vessünk rá egy pillantást sem, hiszen még csak diák, aki éppen most tanulja a kicsit megbecsülni és majd, ha ezt jól megtanulta, akkor a sokat is megérdemli, addig kár volna neki a sok, meg különben is az a boldog, akinek semmije sincs...

„Add meg a császárnak, ami a császáré, Istennek, ami az Istené.“

Aki ma terjeszti ezt a közmondást, az nem Krisztus szavát idézi...

Nem kétséges, hogy elsősorban a császárnak, majd pedig hűséges lakójainak érdeke, hogy a mondás eredeti értelme elmerüljön, és csak azt vegye tudomásul belőle mindenki, akit illet, hogy adóját, akár természetben, akár másképpen, ahogyan a megfelelő történelmi korszakban éppen szokásos, lerójjja a császárnak, akit Isten után az elsőnek kellett tekintenie, annak is, aki könnyedén meg tudott volna lenni nélküle is...

Avagy az ilyen, igazán szépen esiszoltak:

Ki korán kel, aranyat lel.
 Szebb a foltos, mint a rongyos.
 Hajnali óra vezet jóra.
 Huncut a paraszt, ha csak egy araszt.
 Isten éltesse a tótot, hogy a magyar ne hordja a drótot.
 Ki Istenben bíz, nem csalatkozik.
 Ki nem tud engedelmeskedni, nem tud parancsolni.

Avagy rím nélkül:

A király sínes bú nélkül.
 Ki sokat markol, keveset fog.
 Urak kérése parancsolat.
 Sok van annak, aki semmit sem kíván.
 Szegénység nem szégyen.
 Vén szolga ócska bútor.
 Szép szóért botot, keményért kalácsot nyerhetsz a paraszttól.
 Henyélés az ördög párnája.
 Kinek Isten hívott ad, észt is ad annak.
 Ha az ujjadat akarod, az egész kezedet akarja. stb. stb.

Száz és ezer közmondás. Ki mondja? Kinek? Ki adja a tanácsot? Ki fenyeget ezekben a közmondásokban? Ki terjeszti a hazug optimizmust a nyomorról? Ki oldja fel a gazdagot bűnétől? Ki

találja meg a feloldást, a megboesájtást az urak bűneire? — Ezt kell észre vennünk a közmondások osztályöntudatos megítélésében. Egy pillanatig sem kétséges, hogy azok bölcselkednek itt rimes vagy prózai sorokban, akik sohasem kelnek korán, akik huncutabbak voltak a parasztnál, mert még a parasztot is be tudták csapni, ki tudták zsákmányolni, mert még Istentől sem félték, még Istennek sem engedelmeskedtek, de parancsolni annál jobban tudtak... Nem kétséges, hogy ki hirdeti a vigasztalást: „A király sincsen bü nélkül“. „Szegénység nem szégyen“. Nem kétséges, hogy ki állítja fel a törvényt: „Urak kérése parancsolat“... Nem csodálatos, hogy senkinek sem jut eszébe megkérdezni, hogy miért csak „a kisujját nyújtják“ annak, akinek többre van szüksége... vagy talán a gyerek, vagy a paraszt, vagy az ipari munkás nem tudna megbírkózni egy sült galambbal vagy egy sült libával, ami a közmondás buzgó hirdetőinek olyan természetesen kijár. Nem valószínű, hogy a paraszt maga találná ki az ilyesmit: „Szépszóért botot, keményért kaácsot nyerhetsz a paraszttól...“

Ezek a közmondások a „gazdag“ nemzet közmondásai. A gazdag nemzet körében teremték, és onnan hullottak alá, mint érett gyümölcsök. És a „gazdag nemzet“ kiszolgálói, kaptak az érett gyümölcs után, a zsíros, jó falat után... zsíros volt ez a falat... a „másik nemzet“ a dolgozók zsírja is csörgött belőle... „A gazdag nemzet“ és a lakájok terjesztették ezeket a közmondásokat, mert fegyver volt ez, véde mi fegyver, akkor biztosította őket legjobban, ha már mindenki lőtt vele. Akkor volt jó a közmondás, ha mindenki gépiesen, gondolkodás nélkül használta. Ha rájárt a nyelvre minden adódó alkalommal... akkor érezte magát igazán biztosítva a „gazdag“ nemzet, ha mindenki tölteléknyelven beszélt, mint a kínaiak a tea körüli szertartásban, mint a paraszt, amikor „Víg társaságban, borozgatás közben ezt szokták kérdezni: — Mit is mondott a kabai asszony? — s feleletül ezt válaszolják rá: — Igyunk egyet komásszony!“... Minden vasárnap elhangzik ez a kérdés, rá a felelet — ugyanaz kérdez, ugyanaz felel, és minden vasárnap nevetni lehet rajta. Nevet, az egész kocsma... avagy a kaszinó, ahol a lakájok sakkoznak és ez a párbeszéd formája órákon át: „Léptél“ — „Léptem“. „Azt mondod, hogy léptél.“ „Azt mondom, hogy léptél“. „Szóval léptél!“

Milyen szép lett volna, ha a tölteléknyelv elöntötte volna a világot!

Örök béke és nyugalom honolna a *paloták* termeiben és a *bérbérszárnyák* sötét, füstös fenekén...

A tölteléknyelv legízesebb mondatai a kizsákmányolást igazoló közmondások, amelyeket ügyesen, okosan, ravaszul úgy kellett megszerkeszteni, hogy még az is azt higgye, hogy okosat mond, aki a maga halálós ítéletét mondta ki vele... „Urak kérése parancsolat!“ „Szegénység nem szégyen!“ „Henyélés az ördög párnája!“ „Ki korán kel, aranyat lel!“... Nincs az az ügyes tanár, aki talpraesettebb műemotechnikai fogással dolgozna, mint a kizsákmányoló

és elnyomó osztály, amikor a saját védelmére megszervezte hadállásait: Iskola, templom, ujság, színház, mozi, stb. stb. hirdette a közmondásokat „amelyekben népünk kiváló tulajdonságai fejződnek ki...”

Az sem kétséges, hogy kinek volt érdeke egyik népet a másik ellen üszítani. Ha kétsége volna valakinek, akkor csak annyit közlünk, hogy ismerünk olyan magyar közmondást, amely igazán „előkelő” népet, mint pl. az angolt, a franciát csúfolna ki. Kis népeket, helyesebben: az országban élő nemzetiségeket, kisebbségeket annál gyakrabban csúfolja a közmondás:

Adj a tótnak szállást, kiver a házból.
Egyetek tótok, meghalt apátok.
Kása nem étel, tót nem ember.
Cigánynak tilt lopást.
Csal mint a zsidó. stb. stb.

Olyanok ezek a közmondások is, mintha a nép találta volna ki. Ravaszul olyanok költötték, ahogy a nép a legkönnyebben tudomásul veszi, hogy miért kell háborúskodnia a tót ellen, miért kell szidni a cigányt, a zsidót... „Az urak és a lakájok” értettek a nép nyelvén, tudtak a nép szájaíze szerint beszélni. Annyira tudtak, annyira értették a csiziót, hogy miközben agyba-főbe dicsértek mindent, ami népi, a nép elfelejtette a maga szokásait.

„Látszik, hogy nem dajkálták vasalt pelenkában”. Ki használja ma ezt a közmondást? Nem is úr, akinek nem vasalják a pelenkáját! De ezt ma már mindenki úgy mondja, hogy látszik: „Nem volt gyerekszobája”. Az urak németes műveltségével szemben gyenge a nép védekezése, mint ahogy az urak világnézetével szemben is gyenge volt a nép világnézete. Alig éltek az ilyen közmondások:

Adnak tanácsot, de nem adnak kalácsot.
Ajándék megvakítja a bírót.
Minden ember hazug, csak a pap nem igaz.
Papra lelketet ne bíz.
Te, hetetlen, mint a papzsák.

Ha gyakorisági sorrendben állítanánk a közmondásokat, nem kétséges, hogy erősen hátul kullognának azok a közmondások, amelyek az elnyomó és kizsákmányoló osztály érdekei ellen beszélnek. Sőt: még azok is, amelyek minden bizonnyal népi eredetűek, de teljesen ártatlan igazságokat, megfigyeléseket fejeznek ki, mint p.

Nem piszkít a kútra, csak a kávájára, aztán belöki.
Fehér liliomnak is fekete az árnyéka.
Az édes italnak keserű az ára.
Csörög a szarka, vendég jön.

Ezek a közmondások nem tartoznak bele abba a védelmi vonalba, amelyet az uralkodó és elnyomómó „gazdag nemzet” kilépitett

magának érdekei védelmére a kapitalizmus társadalmi frontján, tehát a hivatalos Magyarország nem terjesztette őket.

A parasztember nyelvi világában a szavaknak gyakorlati rendeltetésük van, hogy mondatká legyenek és közöljenek valamit a munkáról, az életről, ez utóbbi szónak teljes értelmében. De mert az élethez biológiai megnyilvánulások is tartoznak, mert a parasztháza körül gyakori a trágya, stb. erről épen úgy beszél, mint arról, hogy vasárnap templomba, templom után pedig kocsmába megy... ott szentbeszédet, emitt pedig káromkodást hallgat... „az urak” azonban értették a paraszt nyelvét, azt hitték, hogy értik és obszcén közmondásokkal is etették. A paraszt mosolyogva hallgatta a „malackodó” urakat, de így is ragadt rá valami... a hadnagy urtól a kaszárnyában, amikor a hadnagy úr is úgy érezte, hogy át van hatva a korszellemmel, mert igazán „a maga nyelvén” szólt a paraszthoz... A népiesség kontójára a legnagyobb szépléleknek is jól esett káromkodnia, és a káromkodással, ha másra nem „fegyelemre”, „móresre” tanították a parasztot...

Vannak aztán olyan közmondások is, amelyek mindenki számára nyilvánvalóan utálatos emberi tulajdonságokat fejeznek ki. Leggyakrabban emlegetik közmondásaink a fősvénységet. Fősvénynek az sincs, amiye van.

Még a dísznóalmot is eladná.

Holtnak a szemfödelét is elvinné.

Isten oltáráról is elvinné.

Valóban megvetéssel gondolunk ezekre a közmondásokra, ha ezeket a közmondásokat halljuk?

Nem. Mert a fősvénység a gazdagsággal társul. A fősvény az úr. Csak úr lehet fősvény, mint ahogy jellemző módon szépséges csak a királyleány lehet... Úgy van ezekkel a közmondásokkal, ahogy az egyik közmondás gyűjtemény szerzője írja: „Olyan a magyar nép, hogy ott, ahol már nem tud érvelni, közmondással üti el a dolgot”. ...Minek érvelni? Mit érnek az érvek ott, ahol erők állnak szembe egymással...? Helyesebben egy közmondással elütni a dolgot... és már az is nevet, vagy legalább is mosolyog, aki sírni, káromkodni, vagy akár dühöngeni szeretne felháborodásában... felháborodásában, amely olyankor támad benne, amikor egy pillanatra megvillan szemében a gazdagok undok fősvénysége, kegyetlensége, dölyfössége, amikor megpillantja a kétféle igazságot, amellyel a haza szegénynek és gazdagnak mér... Olyan jó közmondással elütni a dolgot: „Haza — mostoha!” ...Milyen kedves, mulatságos a hangulata a rimes játéknak... milyen kedves, akár a szépséges királyleány... ha mostoha, se lehet haragudni rá, ha fősvény is, csak kedves mosoly jár neki, ha dölyfös is...haragudni nem lehet... Haragudni csak a parasztra lehetett, mert bűdös, a tótra, mert a kását szereti, a zsidóra, mert csal, a cigányra, mert a maga lovát dicséri... Az ilyeneket viszont — mint a bűdös húst — helyes volt jó lével headni.

VINCZE LÁSZLÓ.